

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น และเพื่อศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูประจำและครูพิเศษ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๗ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ จำนวน ๕ โรงเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยใช้ประชากรศึกษาทั้งหมด ๑๐๙ รูป/คน จำนวน ๕ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนประภัสสรวิทยา โรงเรียนจันทวิทยาคม โรงเรียนวิเวกธรรมประสิทธิ์วิทยา โรงเรียนวัดหนองแขวงวิทยา และโรงเรียนตราขุพิทยาคม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จำนวน ๑ ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูประจำและครูพิเศษที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ใน ๕ โรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แนวทางและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ใช้ค่าความถี่ (f) และใช้วิธีการเชิงพรรณนาวิเคราะห์สำหรับเนื้อหา ผลการวิจัยสามารถสรุป อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า สถานภาพจำแนกตามอายุ อายุต่ำกว่า ๒๕ ปี จำนวน ๓ รูป/คน (ร้อยละ ๒.๗๕) อายุ ๒๕-๒๙ ปี จำนวน ๑๗ รูป/คน (ร้อยละ ๑๕.๖๐) อายุ ๓๐-๓๔ ปี จำนวน ๒๑ รูป/คน (ร้อยละ ๑๙.๒๗) อายุ ๓๕-๓๙ ปี จำนวน ๑๘ รูป/คน (ร้อยละ ๑๖.๕๑) ๔๐-๔๔ ปี จำนวน ๑๗ รูป/คน (ร้อยละ ๑๕.๖๐) อายุ ๔๕-๔๙ ปี จำนวน ๖ รูป/คน (ร้อยละ ๕.๕๐) อายุ ๕๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๗ รูป/คน (ร้อยละ ๒๔.๗๗) จำแนกตามวุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน - รูป/คน ปริญญาตรี จำนวน ๗๒ รูป/คน (ร้อยละ ๖๖.๐๖) ปริญญาโท จำนวน ๓๔ รูป/คน (ร้อยละ ๓๑.๑๙) ปริญญาเอก จำนวน ๓ รูป/คน (ร้อยละ ๒.๗๕) อื่นๆ (ระบุ) - จำแนกตามตำแหน่ง/หน้าที่ ผู้บริหาร จำนวน ๕ รูป/คน (ร้อยละ ๔.๕๙) ผู้ช่วยผู้บริหาร จำนวน ๑๖ รูป/คน (ร้อยละ ๑๔.๖๘) ครูประจำ จำนวน ๓๕ รูป/คน (ร้อยละ ๓๒.๑๑) ครูพิเศษ จำนวน ๕๓ รูป/คน (ร้อยละ ๔๘.๖๒) จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า ๕ ปี จำนวน ๒๘ รูป/คน (ร้อยละ ๒๕.๖๙) ประสบการณ์การทำงาน ๕-๑๐ ปี จำนวน ๓๒รูป/คน (ร้อยละ ๒๙.๓๖) ประสบการณ์การทำงาน ๑๑-๑๕ ปี จำนวน ๒๖ รูป/คน (ร้อยละ ๒๓.๘๕) ประสบการณ์การทำงานมากกว่า ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๓ รูป/คน (ร้อยละ ๒๑.๑๐)

๕.๑.๒ ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\mu = ๓.๔๔$, $\sigma = ๐.๘๘$) เมื่อพิจารณารายด้าน สรุปได้ดังนี้

๑. ด้านการพัฒนาหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูประจำ และครูพิเศษโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = ๓.๔๙$, $\sigma = ๐.๙๑$)

๒. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูประจำและครูพิเศษโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = ๓.๔๘$, $\sigma = ๐.๙๙$)

๓. ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูประจำและครูพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = ๓.๔๘$, $\sigma = ๐.๘๖$)

๔. ด้านการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูประจำและครูพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = ๓.๔๑$, $\sigma = ๐.๘๔$)

๕. ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูประจำและครูพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.28$, $\sigma = 0.76$)

๖. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูประจำและครูพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.37$, $\sigma = 0.89$)

๗. ด้านการนิเทศการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูประจำและครูพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.42$, $\sigma = 0.84$)

๘. ด้านการแนะแนวการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูประจำและครูพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.42$, $\sigma = 0.83$)

๙. ด้านการประกันคุณภาพภายใน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูประจำและครูพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.42$, $\sigma = 0.67$)

๑๐. ด้านการประสานงานการพัฒนาด้านวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูประจำและครูพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.36$, $\sigma = 0.78$)

๕.๑.๓ เพื่อศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูประจำและครูพิเศษ ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารด้านต่างๆ ดังนี้

๑. ด้านการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรสถานศึกษาควรมีความชัดเจน ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา ครูควรเป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการสำรวจความต้องการของชุมชน หรือเชิญคณะกรรมการสถานศึกษามาเข้าร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และควรจัดเวลาเรียนให้กับสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมต่างๆ ให้มากขึ้น

๒. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและหน่วยการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดหาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีความทันสมัยมาใช้ในการศึกษา และควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน

๓. ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลให้มีความชัดเจน ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ควรมีมาตรการในการแก้ไขปัญหา นักเรียนที่ออกกลางคันเพื่อไปศึกษาต่อที่สถาบันอื่น และควรจัดให้มีการประเมินผลการสอนของครู โดยให้นักเรียนผู้ตอบด้วย

๔. ด้านการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ ควรให้การส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ นำผลงานวิจัยมาพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และควรมีการประสานความร่วมมือในการวิจัยกับสถานศึกษาอื่น

๕. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอนควรมีความทันสมัย ควรมีการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ควรจัดสรรงบประมาณในการซื้อสื่อเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนเพิ่ม

๖. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาควรให้การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้ให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และควรมีการประสานความสัมพันธ์กับชุมชนในการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดกระบวนการเรียนรู้

๗. ด้านการนิเทศการศึกษา มีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ให้มีการประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศอย่างจริงจังในสถานศึกษา ติดตามประสานงานกับสำนักงานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา และควรติดตามประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาด้วย

๘. ด้านการแนะแนวการศึกษา ควรจัดการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ควรจัดการแนะแนวการศึกษาโดยได้รับความร่วมมือจากครูทุกคน ควรประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่น ควรประเมินผลประสิทธิภาพการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

๙. ด้านการประกันคุณภาพภายใน มีการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาตามมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มุ่งเน้นพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพสถานศึกษา วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และควรประสานงานกับสำนักรับรองมาตรฐานการศึกษา เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

๑๐. ด้านการประสานงานการพัฒนาด้านวิชาการ ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับการอบรมทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการให้ความรู้ ร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการจากสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาและสถานศึกษาอื่นอย่างต่อเนื่อง

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ศึกษาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ทั้งนี้ เพราะโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษามีลักษณะการบริหารงานวิชาการที่แตกต่างจากโรงเรียนรูปแบบอื่น เนื่องจากมีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม ในขณะที่ทรัพยากรในโรงเรียนมีอยู่อย่างจำกัด ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร อาคารสถานที่ ความพร้อมด้านงบประมาณ จึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การบริหารงานวิชาการเกิดอุปสรรคขัดข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโกศล ศรีทอง (๒๕๔๕ : ๘๘) พบว่าการปฏิบัติงานวิชาการนั้นต้องประกอบด้วยปัจจัยหลายประการเพื่อจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากงานวิชาการโดยเฉพาะการวางแผนงานวิชาการเป็นนามธรรม เห็นผลช้ากว่างานด้านอื่นๆ อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะที่ต้องรับผิดชอบงานของโรงเรียนหลายด้าน จึงไม่ค่อยให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการเป็นพิเศษทั้งที่งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดของหน่วยงานทางการศึกษา และมีความสำคัญเป็นอันดับแรกๆ ที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยทัศน์ จ้องสกุลวงษ์ (๒๕๔๕ : หน้า ๙๐-๙๑) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหาร อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ มารศรี สุธิพิเชษภณท์ (๒๕๔๕ : หน้า ๗๓-๗๕) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ กรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น แบ่งออกเป็น ๑๐ ด้าน สรุปได้ดังนี้

๑. ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เพราะการพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ยังไม่มีความชัดเจน บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในด้านการพัฒนาหลักสูตรอย่างแท้จริง การวางแผนบริหารหลักสูตรเป็นสิ่งที่สำคัญ หากมีการกำหนดแผนปฏิบัติการที่ดีเป็นรูปธรรมจะช่วยให้ทราบแนวปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่สนับสนุนการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ การวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร จึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับนิพนธ์ กินาวงศ์ (๒๕๔๓, หน้า ๖๘-๖๙) ได้กล่าวว่า งานวิชาการคือหัวใจของสถานศึกษาหน้าที่หลักของโรงเรียนคือการศึกษา การให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนจะทำภาระหน้าที่ได้สมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้บริหารในโรงเรียนให้ความสำคัญต่องานวิชาการ รู้และเข้าใจขอบเขตการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านหลักสูตร และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รุจิรา อุดรแผ้ว (๒๕๔๑ : ๑๐๕) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัด

ภาพลัทธิ ผลการวิจัยพบว่า ด้านพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง หน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุน ส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมด้วย สถานศึกษาควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของสังคม รวมทั้งมีการรายงานผลการใช้หลักสูตรแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนและมีการประเมินการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้บุคลากรผู้เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตร

๒. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีการสนับสนุนให้ครูการทำแผนการเรียนการสอนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ แต่ยังขาดความต่อเนื่อง ทำให้การจัดการเรียนการสอนยังไม่มีทิศทางที่ชัดเจน ไม่จัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ไม่เต็มศักยภาพ สถานศึกษาจึงควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมภายนอกได้ และครูควรเข้าใจความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่มุ่งเน้นการปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข รวมทั้งการพัฒนาความเจริญงอกงามทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมเป็นการเรียนรู้เพื่อการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ต่างๆ และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีงาม กล่าวคือ เป็นคนดี คนเก่ง และเป็นคนที่มีความสุข มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๕, หน้า ๔๑) และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ **เรวัช บุญรอด** ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒ ที่พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะนักเรียนอาจมีความต้องการในการเรียนที่แตกต่างกันออกไป และอาจจะเกินสติปัญญาของนักเรียน

๓. ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลยังขาดความชัดเจนไม่เป็นที่ไปตามสภาพความเป็นจริงเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับ **กรุณา รามัญจิต** (๒๕๔๘ : ๓๑) ที่ว่าการวัดผลและประเมินผลนั้นให้วัดให้ตรงกับจุดประสงค์ในการวัดแต่ละครั้งต้องมั่นใจว่าสามารถวัดสิ่งที่ต้องการจะวัดได้อย่างแท้จริง เช่น ถ้าต้องการรู้ว่าผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่การวัดผลที่ดีมีได้มีความหมายแต่เพียงการตรวจสอบความสามารถของผู้เรียนว่ามีคุณภาพเป็นเช่นไร ควรจะมุ่งหวังที่จะค้นหาความเด่นหรือความด้อยของผู้เรียนเพื่อจะได้พัฒนาหรือปรับปรุงความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนและสอดคล้องกับงานวิจัยของ **บุษราคัม จรรย์นาฏย์** (๒๕๔๔, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในโครงการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมผู้เรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน และงานทะเบียนนักเรียน โรงเรียนส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง ครูผู้สอนแต่ละรายวิชาสร้างเครื่องมือการวัดผลให้เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้และสภาพจริงครบทุกวิชา โรงเรียนมีเจ้าหน้าที่ทะเบียน/วัดผล ทำหน้าที่จัดทำหลักฐานเกี่ยวกับประวัตินักเรียน และมีการจัดข้อมูลสารสนเทศของนักเรียน สอดคล้องกับทั้งนี้เนื่องจากว่าสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีหลักเกณฑ์ในการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนที่เป็นมาตรฐาน และมีการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนที่ชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการฝึกอบรมครูให้มีความรู้และเข้าใจการวัดผลและประเมินผล

๔. ด้านการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะครูขาดการทําวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ ดังนั้น สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูทําการวิจัย เพื่อนําผลการวิจัยมาพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สอดคล้องกับคำกล่าวของ รุ่ง แก้วแดง (๒๕๔๕, หน้า ๕) ที่ได้กล่าวว่า บทบาทใหม่ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งไม่มีตำราที่ไหนในโลกกำหนดไว้ คือ มาตรา ๓๐ ผู้สอนสามารถ “วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนนำกระบวนการวิจัยมาผสมผสาน หรือบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และเพื่อให้ผลการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี สถานศึกษาควรเน้นการวิจัยทั้งในห้องเรียนและการวิจัยในภาพรวมของสถานศึกษา ซึ่งการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามคู่มือแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาและสอดคล้องกับ**บุษราคัม จรรย์นาญ** (๒๕๔๔, บทคัดย่อ) ทําการวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในโครงการปฏิบัติการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมผู้เรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า มีนโยบายสนับสนุนให้ครูเข้ารับการประชุมอบรม สัมมนาศึกษาดูงาน ส่งเสริมการจัดวิจัยในชั้นเรียน ทั้งนี้เนื่องจากว่าสถานศึกษามีการจัดเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเอกสารต่างๆ ที่ช่วยในการทําวิจัยของครู มีการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการกับสถานศึกษาอื่นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการพัฒนาคุณภาพในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างครบถ้วน

๕. ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะว่าในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษายังมีสื่อการเรียนการสอนน้อย ครูขาดการใช้สื่อในการสอนควรเน้นเรื่องการใช้สื่อหรืออุปกรณ์ที่ทันสมัย เช่น โปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น และสอนให้ครูใช้สื่อรู้จักทำสื่อใช้เองและสอนให้นักเรียนจัดทำสื่อการเรียนการสอน สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (**การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. ๒๕๔๔ : ๓๗**) ที่ว่าการเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขปัญหาการ

เรียนรู้ของผู้เรียน หรือพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายทางการศึกษาที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๔๕, หน้า ๔๕) ที่ระบุไว้ว่า นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ จะช่วยส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยี รวมทั้งให้มีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาผู้บริหารจะต้องจัดให้สถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอน เพราะสื่อเป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูและผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนสะดวกยิ่งขึ้น สื่อที่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูผู้สอน เช่น เอกสารหลักสูตร คู่มือครู บันทึกการสอน และนอกจากนี้แหล่งการเรียนรู้ทุกรูปแบบ เครือข่ายการเรียนรู้ที่สามารถให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทั้งนี้เนื่องจากว่าสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบ และมีการประสานงานเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีกับสถานศึกษาอื่นอยู่เสมอ รวมทั้งนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ

๖. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกสถานที่ทุกเวลา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จึงควรมีการจัดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน อีกทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อเกิดการเรียนรู้ที่นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๒๕ (๒๕๔๕ : ๑๕) ที่ว่ารัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียง และมีประสิทธิภาพ

๗. ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะผู้บริหารและครูไม่ให้ความสำคัญกับการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัส ภาคภูมิ และคนอื่นๆ (๒๕๓๘ : หน้า ๗๓) ที่ว่าโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษามีความต้องการการนิเทศการเรียนการสอนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ต้องการเงินอุดหนุนการนิเทศ ต้องการหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่เห็นความสำคัญของการนิเทศ ดังนั้นผู้บริหารและครูควรส่งเสริมการนิเทศงานวิชาการการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่สังกัดโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาอย่างจริงจัง

๘. ด้านการแนะแนวการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะการแนะแนวการศึกษาเป็นการมุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ และสร้างเครื่องมือที่ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา อาชีพ บุคลิกภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้รู้จัก และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น สามารถพึ่งตนเอง มีทักษะ มีวิจารณญาณในการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

อย่างชาญฉลาด สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๔๔ : หน้า ๑) ที่ว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้งานแนะแนวเป็นภารกิจที่สถานศึกษาต้องดำเนินการเพื่อส่งเสริม ดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังนั้นเพื่อให้การจัดการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งการศึกษานอกระบบ การศึกษาในระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สามารถบริหารจัดการแนะแนวได้อย่างมีประสิทธิภาพสนองจุดหมายของหลักสูตรที่มุ่งให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข ประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ผู้บริหารและครูควรส่งเสริมแนะแนวการศึกษาแก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ตัดสินใจเลือกเรียนต่อในสิ่งที่ตนเองชอบหรือถนัด

๙. ด้านการประกันคุณภาพภายใน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ยังขาดการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน สอดคล้องกับการศึกษาของ **เฉลิมชัย อิ่มมาก** (๒๕๓๙, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๖ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับปานกลางมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในฐานะโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ได้แบ่งกลุ่มออกเป็น ๑๔ กลุ่ม จึงควรสนับสนุนกิจกรรมของแต่ละกลุ่มในการประสานงานด้านต่างๆ เพื่อด้านวิชาการ ผู้บริหารและครูรวมถึงบุคลากรทางการศึกษาควรเตรียมการให้พร้อมทุกด้านเพื่อรองรับการประเมินทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษาได้มาตรฐานเกิดผลดีแก่สถานศึกษาและผู้เรียน

๑๐. ด้านการประสานงานการพัฒนาด้านวิชาการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรอื่นยังขาดความต่อเนื่อง เพราะถ้ามีการติดต่อประสานงานอย่างสม่ำเสมอจะส่งผลดีต่อโรงเรียนและต่อนักเรียน เพราะจะทำให้ได้รับความรู้ทางวิชาการเพื่อนำไปพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๒๙ (๒๕๔๕ : หน้า ๑๖) ที่ว่าให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาระหว่างชุมชน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ควรรับเร่งปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ให้คุณภาพทางการศึกษาพัฒนาไปในทิศทางที่ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะแผนกสามัญศึกษาต้องให้สอดคล้อง กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติที่รับผิดชอบการศึกษาพระปริยัติธรรมโดยตรง ควรเข้ามาดูแลสนับสนุนในด้านงบประมาณ ให้มากกว่านี้จะทำให้การบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติ ธรรม แผนกสามัญศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

๓) สำนักงานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่นั้นต้อง ให้ความสำคัญเข้ามาดูแลให้คำแนะนำในทางวิชาการ เพราะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลเรื่อง หลักสูตรของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยตรงเนื่องจากหลักสูตรที่ใช้จัดการเรียน การสอนนั้นเป็นหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนด

๔) โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต้องหาครูที่มีวุฒิการศึกษาตรงกับ รายวิชาหรือกลุ่มสาระที่สอน เพราะโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในปัจจุบันยังขาดครู ในวิชาการต่างๆ ที่ตรงกับรายวิชาการจัดการเรียนรู้

๕) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรกำหนดเกณฑ์ค่าตอบแทนและสวัสดิการ ต่างๆ ของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาให้มีความมั่นคงในอาชีพและได้ ค่าตอบแทนที่เหมาะสม เพื่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและครูผู้สอน

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

๑) ศึกษาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากับความเป็นเลิศ ทางวิชาการ

๒) ศึกษาการบริหารงานกิจกรรมกับพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติ ธรรม แผนกสามัญศึกษาในเขตพื้นที่ต่างๆ

๓) ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการการเรียนรู้แก่นักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

